

Betekenis van het groene Maltezer kruis van de Orde: Symboliek van de mantel en het uniform

Betekenis van het groene Maltezer kruis van de Orde:

In de 11^e eeuw werd het Maltezer kruis voor het eerst gebruikt door de kruisridders die behoorden tot de Soevereine Militaire Orde van Sint Jan van Jeruzalem en Malta. Deze orde werd ook wel Johannierter Orde, Orde van Malta of Maltezer Orde genoemd. Het is een Rooms-Katholieke ridderorde. In deze Orde en de protestantse Johannierter Orde is dit kruis nog steeds het ridderkruis en het herkenningsteken van deze ridderorden.

Een andere lezing is dat, hoewel het groene kruis als uniek symbool pas dateert uit de 16^e eeuw, het ook al in de twaalfde eeuw werd gebruikt. De Vlaamse kruisvaarders droegen tijdens de 3e kruistocht op bevel van de paus groene kruizen. Elke regio had z'n kleur, de Fransen rood, de Engelsen wit op een rode achtergrond. Deze kleurenkeuze zou dateren uit de periode van het Verdrag van Gisors (F), tussen de Franse en Engelse koning in 1180. De Vlaamse graaf Filips van de Elzas was toen ook aanwezig, vandaar dat ook de Vlamingen een eigen kleur kregen, de groene kleur. Groen is de kleur van groeiende planten, m.n. in de lente en zomer. Het is een symbool voor leven. Liturgisch gezien is groen de triomf van het leven over de dood (NB De resurrectie van Lazarus).

Het achtpuntig Maltezer kruis symboliseert de acht zaligsprekingen uit Mattheus 5, 1-12. De vier armen van het Kruis herinneren aan de vier hoofddeugden: Voorzichtigheid, Matigheid, Gerechtigheid en Standvastigheid, deugden welke ge steeds zult beoefenen. De acht paarden aan de uiteinden van het Kruis zijn een herinnering aan de acht zaligsprekingen in Jezus' Bergrede.

Een uitleg van de betekenis van het kruis uitgesproken bij de opname van nieuwe leden in de Orde:

Considerez cette croix. Elle est d'or symbole de la Charité,
Pour vous enseigner la pratique de l'amour de Dieu et de celui du prochain.
Elle est verte, symbole de l'espérance qui est la consolation des misérables et le prix qui anime le courage aux belles actions.
Elle est octogone, pour vous exhorte à l'exercice des vertus qu'on appelle Béatitudes qui sont: le mépris volontaire des richesses de la Terre, la douceur de l'esprit, les larmes chrétiennes, l'ardeur et le zèle de la justice, la clémence et la pitié, la pureté du cœur, la tranquillité de l'âme, la persécution endurée constamment pour la justice.
Cette croix est pointée de tous côtés pour vous appender d'être toujours et en tous endroits en Défense pour la Foi et pour votre combat contre les attaques des ennemis visibles et invisibles. Chaque pointe est pommetée d'or et les pommes représentent les fruits du Saint Esprit avec les récompenses aux grandes et belles actions que vous devez proposer.

Symboliek van de mantel en het uniform

De kleur zwart van de mantel herinnert aan de gelofte van de oorspronkelijk ridders te leven volgens de beginselen van armoede, gehoorzaamheid en kuisheid volgens de kloosterregels van de H. Basilius, waarbij Armeense monniken, de grondleggers van de Ordegemeenschap, zwarte pijen droegen. Later werden de leef/orderegels van Augustinus aangenomen.

De mantel is het symbool van de broederschap en herinnert aan de mantel der liefde, die zo veel mogelijk dient te worden gehanteerd naar de zusters en broeders toe, maar ook naar de medemens.

De Orde kent een militaire hiërarchische structuur, met rangen en bijbehorende onderscheidingen, die deze verschillen in rang duidelijk maken. Daarnaast zijn er onderscheidingen van verdienste.

Echter tijdens kerkdiensten en processies wordt de mantel over alle uiterlijke decoraties gedragen, waarmee iedereen weer aan elkaar gelijk is als zusters en broeders van een ordegemeenschap. Er dienen dan ook nooit onderscheidingen op de mantel gedragen te worden.

De witte tuniek van het uniform wijst op de onschuld, i.c. zuiverheid van handelen en geweten en mogelijk op het feit dat de Orde voor een deel een tijd samengevoegd is geweest met de orde van Mauritius die een wit kruis kende.

De groene kraag en manchetten van het uniform verwijzen naar de kleur van de wederopstanding en het leven, net als de kleur van het Orde kruis.

Chev. Dr. M.J.H.M. Herpers, GCLJ, CMLJ
Maarschalk
Grand Marshal Em.